

Oponentský posudek na diplomovou práci

Milan Benco: Typy povětrnostních situací a tok vlhkosti v Čechách

Univerzita Karlova v Praze
Přírodovědecká fakulta
Katedra fyzické geografie a geoekologie
Praha 2009

Diplomová práce obsahuje 68 stran včetně úvodu a závěru, 48 obrázků a 4 tabulky. Rešeršní část (I.) je rozdělena na 3 kapitoly: 1. Typizace povětrnostních situací; 2. Tok vlhkosti (F_Q) a 3. Metodika a použitá data. Výzkumná část (II.) má 5 kapitol: 1. Statistika typů, 2. Statistika F_Q , 3. Vztah F_Q a typů synoptických situací, 4. Vysoké hodnoty F_Q a typy synoptických situací a 5. Vztah typů a F_Q v období extrémních srážkových událostí. Práce končí shrnutím výsledků a diskuzí, závěrem a seznamem literatury. Je napsána slovenským jazykem.

Po této formální části posudku následuje hodnocení a připomínky k předkládané práci.

V anotaci by měl být uveden co nejstručněji a nejvýstižněji obsah práce, což je splněno jen částečně. Chybí zde např. výsledky 5. kapitoly, které by měly být při obhajobě vysvětleny.

Z hlediska posloupnosti kapitol bych doporučoval přehodit kap. 1 a kap. 2, neboť od zpracování F_Q se odvíjí vše ostatní (typizace, extrémní srážkové situace). V kap. 2 není uvedena definice F_Q , ale až v kap. 3.3. V práci by měly být přehledněji definovány a rozlišovány pojmy „extrémní“, „mimořádný“, „anomální“, „vysoké hodnoty“ apod., což mj. souvisí s názvem kap. 5 a jejím začleněním.

Kap. 4 měla být rozdělena na Shrnutí výsledků a Diskuzi vzhledem k tomu, že v následujícím závěru (jen na půl stránce) nejsou již prakticky uváděny žádné konkrétní výsledky. V práci jsou dosti zřídka oddělována zjištěná fakta od jejich interpretací, popř. i hypotéz, což lze považovat za jeden z největších nedostatků této práce. Některé věty obsahují až příliš generalizující závěry, které nemohou rozhodně vyplývat z rozboru F_Q v jednom gridovém bodě poblíž Prahy, byť by bylo zpracováno více jejích charakteristik.

Interpretace některých výsledků může vyvolat i ostřejší polemiku, např. s větou (s. 28), že „území ČR je malé na to, aby se na něm výrazně projevovaly změny kontinentality“.

Předcházející, ale i následující věta na citovanou vůbec nenavazují, což je jen jedna z ukázek ne zcela promyšleného přístupu řešitele k danému tématu. Z těchto důvodů byla četba diplomové práce dosti namáhavá. Některé věty samy o sobě jsou nesrozumitelné (např. str. 14, 13. řádek shora), což je způsobeno zřejmě chybným přepsáním. Je také zbytečné psát

o „třicetsedmnásobně“ nižší hodnotě s takovou přesností, když není v textu srovnávaná hodnota uvedena číselně.

Z hlediska pravopisu se v textu nevyskytují nikde hrubé chyby. Pouze u interpunkce jsou často se opakující nedostatky.

Z čistě formálních nedostatků, týkajících se několika nedůsledností a překlepů, lze uvést např. na str. 6 vynechání písmene „D“ u „Dalších“, několikrát se opakující krátké „i“ u povetrmnostných situácií, číslování stránek až od str. 7, vysvětlení zkratky ECMWF v 7. pádu, van Bebbber s velkým „V“, nesprávné očíslování obrázků č. 33-36 aj. Přesto však počet těchto chyb nepřekračuje únosnou mez.

Grafická úprava příloh je výborná, zvláště pak barevných obrázků. Vhodně zvolené barvy jsou nápadité a přehledné. Jen v několika málo případech je popis obrázků méně srozumitelný. Např. na str. 34 měly být osy y, a to zvláště u výřezu, označeny procenty.

V seznamu použité literatury je citováno celkem 37 pramenů, a to převážně z novější doby, což je poměrně velký počet. Kromě toho je uvedeno ještě 7 internetových zdrojů. Až na několik výjimek (např. Brázdil, Sherida aj.) jsou všechny prameny citovány v textu. Na str. 18 je citován Frakes a Yarnal, který není naopak v seznamu literatury.

Závěr

Výsledky práce lze označit za uspokojivé. Potvrzují základní meteorologické poznatky o toku vlhkosti nad naším územím ve čtyřech standardních tlakových hladinách (AT 300, 500, 700 a 850 hPa). Komplexní zpracování této vlhkostní charakteristiky nebylo v naší literatuře dosud provedeno. Další rozpracování použité metodiky pro rozsáhlejší území se může v budoucnu stát vhodným indikátorem pro zpřesňování předpovědí vydatných srážkových intenzit a tím i následných povodňových situací.

V kapitolách 1 až 4 bylo textově a v přílohách zpracováno dostatečné množství různorodého materiálu, kde řešitel musel vynaložit hodně pracovního úsilí a času. Vzhledem k tomu, že v názvu diplomové práce nejsou uvedeny extrémní srážkové události, nebude oponent poslední kapitolu 5 hodnotit.

Přes četné připomínky k obsahu i formě lze konstatovat, že řešitel zadání práce splnil a lze ji proto doporučit k obhajobě.